Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
L sērija

2026/1775

20.7.2026.

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2026/1775

(2026. gada 10. jūlijs),

ar kuru saskaņā ar Direktīvas 2003/96/EK 19. pantu Horvātijai atļauj piemērot samazinātas akcīzes nodokļa likmes gāzeļļai un bezsvina benzīnam, ko izmanto par motordegvielu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes Direktīvu 2003/96/EK (2003. gada 27. oktobris), kas pārkārto Kopienas noteikumus par nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai [1], un jo īpaši tās 19. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Nedēļās pirms šā lēmuma pieņemšanas visā Savienībā tika novērots straujš un nepārtraukts energoproduktu vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības cenu pieaugums, ko izraisīja ģeopolitiskās norises Tuvajos Austrumos, kuras ir ietekmējušas naftas un naftas produktu piegādes ķēdes visā pasaulē. Minētās norises ir radījušas ievērojamas negatīvas sekas mājsaimniecībām, jo īpaši neaizsargātiem patērētājiem, un uzņēmumiem, tostarp maziem un vidējiem uzņēmumiem, tādējādi radot nopietnu risku sociālajai kohēzijai, ekonomikas stabilitātei un iekšējā tirgus pienācīgai darbībai.

(2) Eiropadome 2026. gada 19. marta secinājumos atzina enerģijas tirgus situācijas ārkārtas raksturu un tās makroekonomisko ietekmi. Eiropadome aicināja Eiropas Komisiju cieši sadarboties ar dalībvalstīm, lai izstrādātu valsts pagaidu un mērķtiecīgus pasākumus nolūkā mazināt degvielu un saistīto izmaksu komponentu būtisko ietekmi uz elektroenerģijas ražošanas izmaksām, un jo īpaši uzsvēra, ka ir vajadzīga koordinēta reakcija, ņemot vērā, ka konfliktam Tuvajos Austrumos ir tūlītēja ietekme uz enerģijas cenām Eiropas iedzīvotājiem un uzņēmumiem.

(3) Ar Direktīvu 2003/96/EK noteiktie akcīzes nodokļi palīdz segt Savienībā piegādāto energoproduktu galīgās izmaksas. Akcīzes nodokļa samazināšana zem minētajā direktīvā noteiktajiem minimālajiem nodokļu līmeņiem var daļēji mazināt enerģijas izmaksu pieaugumu, ar ko pašlaik saskaras dalībvalstis.

(4) Ar Direktīvu 2003/96/EK paredzētās elastības iespējas ļauj dalībvalstīm noteiktās robežās mērķtiecīgi un uz laiku samazināt nodokļu slogu konkrētiem energoproduktiem. Ņemot vērā pašreizējās situācijas ārkārtējo un steidzamo raksturu, ir jāparedz īpašas, laikā ierobežotas elastības iespējas, kuru tiešais mērķis ir mazināt enerģijas cenu satricinājuma ietekmi.

(5) Nodokļu pagaidu samazinājumi konkrētiem energoproduktiem var sniegt ātru atvieglojumu mājsaimniecībām un uzņēmumiem, tiešā veidā pazeminot galapatērētāju cenas. Pašreizējā situācijā šādi ārkārtas samazinājumi varētu būt piemērots un nepieciešams instruments, lai novērstu nopietnos ekonomiskos traucējumus, ko rada enerģijas cenu satricinājums.

[1] OV L 283, 31.10.2003., 51. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/96/oj.

(6) Horvātijas iestādes 2026. gada 2. aprīļa vēstulē saskaņā ar Direktīvas 2003/96/EK 19. pantu lūdza atļauju gāzeļļai un bezsvina benzīnam, ko izmanto par motordegvielu, piemērot samazinātas akcīzes nodokļa likmes. Minētās samazinātās likmes būtu par 0,2195 EUR par litru zemākas bezsvina benzīnam un 0,225 EUR par litru zemākas gāzeļļai nekā minimālie nodokļu līmeņi, kas piemērojami minētās direktīvas 7. pantā minētajai motordegvielai. Atļauja tika lūgta uz sešiem mēnešiem.

(7) Saskaņā ar Horvātijas iestāžu sniegto informāciju samazinātas akcīzes nodokļa likmes piemērošanas mērķis ir mazināt benzīna un gāzeļļas augsto mazumtirdzniecības cenu sociālo un ekonomisko ietekmi, ko rada ģeopolitiskā situācija un kas tieši ietekmē gan mājsaimniecības, gan uzņēmumus.

(8) Komisija ir izskatījusi lūgto atļauju, un ir atzīts, ka tā, visticamāk, netraucēs iekšējā tirgus pienācīgu darbību. Ņemot vērā atkāpes īso darbības laiku un ar ģeopolitisko situāciju saistītos ārkārtas apstākļus, kā arī naftas ārkārtīgi augsto tirgus cenu, tā ir atzīta par atbilstošu un samērīgu, lai panāktu līdzsvaru starp Direktīvas 2003/96/EK 19. panta 1. punkta trešajā daļā uzskaitītajiem konkrētajiem politikas mērķiem, jo īpaši attiecībā uz Savienības vides politiku, un ārkārtas nepieciešamību nodrošināt enerģijas pieejamību uzņēmumiem un mājsaimniecībām.

(9) Tādēļ būtu jāatļauj Horvātijai gāzeļļai un bezsvina benzīnam, ko izmanto par motordegvielu, uz laiku piemērot samazinātas akcīzes nodokļa likmes, kuras ir zemākas par Savienības minimālajiem līmeņiem.

(10) Ievērojot Direktīvas 2003/96/EK 19. panta 2. punktu, katrai saskaņā ar minētā panta 1. punktu piešķirtajai atļaujai ir jābūt stingri ierobežotai laikā. Tomēr, lai nekavētu esošā tiesiskā regulējuma turpmāku attīstību, ir lietderīgi noteikt, ka gadījumā, ja Padome, rīkojoties saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 113. pantu vai citiem attiecīgiem LESD noteikumiem, ievieš tādus jaunus minimālos nodokļu līmeņus, kas minēti Direktīvas 2003/96/EK 7. pantā, attiecībā uz gāzeļļu un bezsvina benzīnu, ko izmanto par motordegvielu, kuriem minētā atļauja netiktu pielāgota, minēto atļauju būtu jābeidz piemērot dienā, kurā sāk piemērot jaunos minimālos nodokļu līmeņus.

(11) Tajā pašā laikā nodokļu samazinājumi, kas nav mērķorientēti, nozīmē ievērojamas fiskālās izmaksas un mēdz palielināt pieprasījumu pēc fosilā kurināmā, tādējādi saasinot piedāvājuma un pieprasījuma nelīdzsvarotību. Tāpēc pasākumam arī turpmāk vajadzētu būt stingri ierobežotam laikā.

(12) Šis lēmums neskar Savienības valsts atbalsta noteikumu piemērošanu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Horvātijai ir atļauts gāzeļļai, ko izmanto par motordegvielu, piemērot par Direktīvas 2003/96/EK 7. pantā minētajiem minimālajiem nodokļu līmeņiem zemāku likmi, samazinājumam nepārsniedzot 0,225 EUR par litru, un bezsvina benzīnam, ko izmanto par motordegvielu, piemērot par minētajiem līmeņiem zemāku likmi, samazinājumam nepārsniedzot 0,2195 EUR par litru.

2. pants

Šo lēmumu piemēro no 2026. gada 1. augusta līdz 2027. gada 31. janvārim.

Tomēr, ja Padome, rīkojoties saskaņā ar LESD 113. pantu vai citiem attiecīgiem LESD noteikumiem, ievieš jaunus minimālos nodokļu līmeņus, kā minēts Direktīvas 2003/96/EK 7. pantā, gāzeļļai un bezsvina benzīnam, ko izmanto par motordegvielu, kuriem šā lēmuma 1. pantā piešķirtā atļauja netiktu pielāgota, šo lēmumu beidz piemērot dienā, kad kļūst piemērojami minētie jaunie minimālie nodokļu līmeņi.

3. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā paziņošanas dienā.

4. pants

Šis lēmums ir adresēts Horvātijas Republikai.

Briselē, 2026. gada 10. jūlijā

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs

S. HARRIS